

Beleidsplan

Schoolveiligheidsplan waaronder **Sociale Veiligheid**
op bs. St. Caecilia

SAMEN STERK IN DE BASIS

Inleiding

Dit beleidsplan is de 2 versie van een integraal beleidsplan. Sociale veiligheid staat hierin centraal maar ook andere aspecten van veiligheid op school vormen de aanleiding voor deze update. Het beleidsplan richt zich op alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en pesten, die binnen of in de directe omgeving van de school kunnen voorkomen.

Visie

De visie op veiligheid is het uitgangspunt voor beleid. We streven naar een leef- en leerklimaat waarin het personeel en de leerlingen zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school. Een positieve sociale binding met onze school vormt een belangrijke voorwaarde voor een zo optimaal mogelijk werkklimaat voor het personeel en leerklimaat voor onze leerlingen.

Naast de ervaring van een goed leef- en leerklimaat is het ook van belang dat er sprake is van een fysieke veiligheid. Dat is de extra dimensie die maakt dat er sprake is van een Schoolveiligheidsplan.

In de visie gaat het om de volgende vier aspecten van sociale veiligheid:

1. Sociale veiligheid is noodzakelijk zodat leerlingen en personeel zich optimaal kunnen ontwikkelen en functioneren;
2. Sociale veiligheid is een onderdeel van de pedagogische taak van de school, en betekent het geven van positieve aandacht aan elke leerling, en het tijdig en gepast ingrijpen bij grensoverschrijdend gedrag. Dit past ook bij de taak van Tangent in haar rol als werkgever;
3. Sociale veiligheid wordt bewerkstelligd door het juiste gedrag van personeel, leerlingen en ouders; de school geeft normen en regels voor dat gedrag;
4. Sociale veiligheid wordt in stand gehouden door een juiste balans tussen het voorkomen van onveiligheid (preventief aspect) en het adequaat corrigeren van gedrag dat onveiligheid teweegbrengt.

Doel

Ons veiligheidsbeleid heeft als doel alle vormen van agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie, racisme en pesten binnen of in de directe omgeving van de school te voorkomen en daar waar zich incidenten voordoen adequate maatregelen te treffen om verdere escalatie te voorkomen. Tevens dient de fysieke omgeving de veiligheid te waarborgen. Het gebouw en het speelterrein dient veilig te zijn waardoor ook (fysieke) ongelukken tot een minimum beperkt blijven en voorkomen worden.

De wettelijke verplichtingen

Bij het ontwikkelen van onze visie op het terrein van sociale schoolveiligheid hebben we rekening gehouden met de gewijzigde Arbeidsomstandighedenwet en de Kwaliteitswet. Wij willen in elk geval voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

Schoolbesturen zijn sinds 1 augustus 2015 bij wet verplicht tot:

- het voeren van sociaal veiligheidsbeleid;
- het beleggen van de volgende taken bij een persoon: coördineren van het beleid ten aanzien van pesten en fungeren als aanspreekpunt in het kader van pesten;
- de monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen, zodanig dat het een actueel en representatief beeld geeft. Hieronder valt ook het welbevinden van leerlingen.

Vanuit de ARBO wetgeving zijn de wettelijke verplichtingen:

- een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) is een wettelijke verplichting. In de RI&E brengen we alle arbeidsrisico's binnen de school in kaart. Vervolgens wordt een plan van aanpak gemaakt voor het beheersen van deze risico's. Het doel van de RI&E is om gezondheidsklachten en ongevallen te voorkomen. We stellen de RI&E op met behulp van de digitale ARBOMeester. Dit wordt ook op bestuursniveau gehanteerd.
- De RI&E wordt opgesteld door de bedrijfshulpverleners (BHV) en zij zorgen dat deze minimaal 1x per 4 jaar uitgevoerd wordt en zorgen voor het plan van aanpak. In overleg met de directie worden noodzakelijke aanpassingen uitgevoerd.
- Voor de gymzaal, speelzaal en het schoolplein geldt dat er jaarlijks een wettelijke veiligheidsinspectie plaats vindt. Ook hier is steeds sprake van een plan van aanpak indien gebreken worden geconstateerd.
- Installaties op school moeten ook voldoen aan veiligheidseisen. Voor deze installaties zijn onderhoudscontracten afgesloten en vinden daardoor jaarlijks keuringen plaats.
- Er zijn voldoende bedrijfshulpverleners (BHV'ers) op school en zij volgen jaarlijks een training.

Onderdeel van het totale schoolbeleid

Ons veiligheidsbeleid betreft geen losstaande aanpak, maar is een integraal onderdeel van ons totale schoolbeleid passend binnen het beleid van Tangent.

In het voorjaar 2016 heeft een collega een cursus (in Tangent verband) gevolgd en de taak van coördinator sociale veiligheid is ingevuld. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de reeds aanwezige Interne Vertrouwenscontactpersonen.

Planmatige aanpak

Volgens artikel 12 van de Arbeidsomstandighedenwet werken werkgevers en werknemers bij de uitvoering van het beleid samen. Ons bestuur, de schoolleiding en het personeel zijn samen verantwoordelijk voor de uitvoering van ons beleid met betrekking tot sociale veiligheid. Het bestuur zorgt in de eerste plaats voor het opzetten van algemeen beleid voor de hele organisatie en voor een adequate overlegstructuur. De schoolleiding en het personeel zorgen voor de uitvoering van het beleid.

Om dit te bewerkstelligen zijn er jaarlijks bijeenkomsten op Tangent niveau waarbij alle coördinatoren Sociale Veiligheid participeren.

Sociale Veiligheid

Voor de leerlingen is sociale veiligheid van groot belang en dit vraagt dagelijks aandacht van het personeel. Dit onderdeel is dan ook in dit beleidsplan nader uitgewerkt.

Elementen van sociale veiligheid:

In het algemeen worden drie belangrijke elementen van de sociale veiligheid onderscheiden: Inzicht, Preventie en Curatie. Deze elementen vormen dan ook de kapstok voor het voorliggende veiligheidsplan.

A. Inzicht:

Is er voldoende inzicht in de beleving van de sociale veiligheid door leerlingen, ouders en personeel?

Is er voldoende inzicht in de incidenten die zich voordoen?

Observaties, gesprekken en peilingen vormen een belangrijk onderdeel om inzicht te verwerven in de veiligheidsbeleving van kinderen.

Om sociale veiligheid op school te borgen zijn er een aantal vaste onderdelen in het jaarprogramma opgenomen:

- **Methode voor sociaal emotionele ontwikkeling**
Sinds schooljaar 2017-2018 gebruikt de school de methode Kwink. Belangrijk onderdeel van deze aanpak is de beginfase in een groep. Gebaseerd op de Tuckmans stadia van groepsvorming (Forming - Storming - Norming) starten we het schooljaar steeds met een project waarbij de groepsvorming centraal staat.
 - Naast de methode krijgen de groepen 7 jaarlijks een training aangeboden (Marietje Kessels – Dramataal) aangeboden.
Gastlessen in diverse leerjaren (Kindertelefoon, bureau Halt e.d.) kunnen naar behoefte ingezet worden.
- **Weerbaarheid en Mediawijheid**
Kinderen ontwikkelen zich voortdurend. Ook de sociale weerbaarheid, hoe we respectvol met elkaar omgaan hoort daarbij. Al bij de kleuters wordt geleerd aan te geven “Stop, hou op!”; de eerste stap om op een goede manier voor jezelf op te komen. Onderlinge contacten vormen de basis. In deze contacten ‘leren’ kinderen met elkaar om te gaan. Soms doen ze daarbij negatieve ervaringen op, van belang is dat dit gezien en herkend wordt door de leerkrachten en dat zij dit bespreekbaar maken. Kinderen moeten leren de lichaamstaal te ‘lezen’ van medeleerlingen en kinderen moeten ook gebruik maken van deze ‘taal’.
Bijzonder is dan dat door het toegenomen gebruik van social media, directe contacten hier ontbreken en het zien van de reactie wat een opmerking, plaatje of tekst teweegbrengt ontbreekt. Dat maakt dat we op school extra aandacht besteden aan mediawijheid. In alle groepen wordt hieraan structureel aandacht besteed.
- **Interne vertrouwenspersonen**
De school kent 3 leerkrachten die als interne vertrouwenspersoon zijn aangesteld. Hun taak is het bewaken van de sociale veiligheid van leerlingen op onze school. Zij zijn zichtbaar in de school omdat zij bereikbaar willen zijn voor alle kinderen.
 - groepsbezoeken.
Jaarlijks bezoeken de interne vertrouwenspersonen de verschillende groepen om te praten over verschillende geheimen, aanwezigheid van de helpbus en de rol van de interne vertrouwenspersoon.
Elke groep krijgt een aanbod, passend bij hun leeftijd.
Groep 1 en 2 : bespreken van het prentenboek, ‘Ik heb een geheim’.
Groep 3: prentenboek “het Nee-mannetje”
Groep 4 en 5: kort bezoek en uitleg helpbus en verschillende soorten geheimen worden besproken.
Groep 6: dvd Kindermishandeling “wat is het en kun je het stoppen?”
Groep 7 en 8: kort bezoek en uitleg helpbus en verschillende soorten geheimen worden besproken.
Ouders worden vooraf geïnformeerd over deze groepsbezoeken via de nieuwsbrief.

- Helpbus.

Op school staat op een vaste plek, bij kinderen bekend, een helpbus.

Hierin kunnen leerlingen een briefje stoppen wanneer zij hulp nodig hebben of signalen kunnen melden wanneer zij zich sociaal niet veilig voelen.

De helpbus wordt 1 keer week geleegd. Wanneer de intern vertrouwenspersoon een briefje in de helpbus vindt gaat hij/zij zo spoedig mogelijk met het kind in gesprek. Binnen een week is er een gesprek met de betreffende leerling geweest, vervolgstappen worden besproken in overleg met het kind.

- **Peilingen**

Sinds schooljaar 16-17 wordt jaarlijks de Monitor in de groepen 6-7-8 afgenomen. Dit is een instrument waarmee de school de beleving van sociale veiligheid bij leerlingen peilt en deze als onderlegger gebruikt in haar beleid rondom Sociale Veiligheid. De kaders van deze peilingen maken deel uit van het Tangent beleid op dit gebied. De wet schrijft deze jaarlijkse peiling voor.

Momenteel wordt er gekeken of er i.p.v. de afname van de Monitor ook andere instrumenten zijn die we hiervoor kunnen gebruiken. De Scol, signaleringslijst sociale ontwikkeling heeft inmiddels een aantal vragen opgenomen die vergelijkbaar zijn met de Monitor en ook toereikend om de sociale veiligheid te meten.

- **Incidentenregistratie**

Een belangrijk instrument bij het ontwikkelen van veiligheidsbeleid is de registratie. Een centrale plek in school waar alle incidenten, meldingen en klachten op gebied van pesten, (fysieke en verbale) agressie, (fysiek en verbaal) geweld, chantage, seksuele discriminatie, seksuele intimidatie, discriminatie en racisme worden geregistreerd. Hierbij horen ook de incidenten via e-mail, WhatsApp, internet en sms ed. Wij beperken ons bij de registratie niet tot incidenten tussen leerlingen onderling. Het gaat net zo goed om incidenten tussen personeelsleden onderling, tussen leerlingen en personeelsleden, als die tussen ouders en personeelsleden. Incidentenregistratie is een belangrijk preventiemiddel omdat het inzicht geeft in het aantal, de inhoud en de aard van de incidenten. Hierdoor wordt het mogelijk gerichte oplossingen te bedenken. Om de registratie tot een succes te maken is het van belang dat helder is waar en op welke wijze de incidenten gemeld en geregistreerd worden. Op onze school hebben we daartoe de volgende afspraken gemaakt: Melding en registratie van ongelukken en calamiteiten worden gedaan bij de preventiemedewerker van de school. In die zin treedt hij op als (ARBO-) **veiligheidscoördinator**. De leerkrachten houden zelf een eventuele registratie bij, noteren deze in ESIS en in de map BHV-ARBO. Registratie van pesten, agressie en dergelijke worden gemeld bij de interne vertrouwenspersonen die de melding registreren in de map IVP.

- **B. Preventie**

Is er een veiligheidsplan dat incidenten kan voorkomen?

Vanuit de gedachte "voorkomen is beter dan genezen" willen we zoveel mogelijk doen om voor iedereen een zo veilig mogelijke situatie te creëren. Van wezenlijk belang daarbij is dat er aan een aantal (preventieve) voorwaarden wordt voldaan:

Kinderen zullen zich veilig voelen als zij het gevoel hebben dat zij ertoe doen. We willen dit onder meer bereiken door zoveel als mogelijk ons onderwijs af te stemmen op de behoefte en de ontwikkelingsmogelijkheden van de kinderen. Wij willen vanuit die gedachte ons onderwijs zo passend mogelijk maken.

Het moet voor iedereen duidelijk zijn op welke wijze men binnen en buiten de school met elkaar om gaat. Deze regels en afspraken kunnen ertoe leiden dat ongewenst gedrag niet of in zeer beperkte mate plaatsvindt. Zie hiervoor de bijlages:

- Regels en afspraken zoals weergegeven in de schoolgids¹.
- Gedragscode voor teamleden ICP².
- Protocol social media St Caecilia³.
- Groepsregels zoals ieder jaar in iedere groep afgesproken worden.
- Protocol belonen en straffen⁴
- Meldcode Stichting Tangent 2020⁵

¹ Zie schoolgids St Caecilia

² Zie [gedragscode teamleden ICP](#)

³ Zie [protocol social media St. Caecilia](#)

⁴ Zie [protocol belonen en straffen](#)

⁵ Zie [Meldcode Stichting Tangent 2011](#)

- Protocol Medicijn gebruik Tangent 2015⁶
- Stappenplan gewenst gedrag⁷
- Pestprotocol St Caecilia

Scholing interne contactpersonen.

De interne contactpersonen nemen jaarlijks deel aan scholings- en netwerkbijeenkomsten. Doel hiervan is dat zij goed op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen rondom het schoolveiligheidsplan. Er zal aandacht besteed worden om met elkaar ervaringen uit te wisselen rondom andere preventiemiddelen, zoals projecten, preventieprotocollen en onderwijsmateriaal wat gericht is op sociale vaardigheden/weerbaarheid van kinderen.

C. Curatie

Is er beleid dat adequaat optreden na incidenten mogelijk maakt?

Hoewel aan de preventie van incidenten/ongewenst gedrag veel aandacht wordt besteed, kan het voorkomen dat er toch sprake is van een incident. Aan de hand van de volgende protocollen willen we gerichte stappen zetten om op een adequate wijze te kunnen handelen.

Er is door het bestuur een klachtenregeling vastgesteld, waarin onder meer de taken en rollen van de interne contactpersoon, de externe vertrouwenspersoon en de onafhankelijke klachtencommissie staan beschreven. In de schoolgids wordt zowel de interne- als externe klachtenregeling toegelicht en zijn de adressen van de betreffende instanties te vinden. Zie hiervoor ook de bijlage 'Info Klachtenregeling St Caecilia 2015'

Klachtenregeling Tangent.

Naast de interne en externe vertrouwenscontactpersonen is Tangent aangesloten bij een landelijke klachtenregeling. In de schoolgids en op de website worden ouders ingelicht over de werkwijze van deze commissie.

Zie hiervoor de website van de Stichting Tangent. www.Tangent.nl

Protocol schorsing en verwijdering leerlingen Tangent 2015.

Conform wet en regelgeving is door Tangent een protocol opgesteld hoe te handelen in geval van schorsing en verwijdering. Hierin is de rol van de leerplichtambtenaar ook beschreven.

Melding en registratie

Melding

Onze school is wettelijk verplicht om bepaalde ongevallen van het personeel te melden aan de arbeidsinspectie. Iedereen op onze school heeft de verantwoordelijkheid om aan de directie door te geven wanneer een ongeval heeft plaatsgevonden. Artikel 9, lid 1 van de Arbeidsomstandighedenwet luidt in dit kader als volgt:

De werkgever meldt arbeidsongevallen die leiden tot de dood, een blijvend letsel of een ziekenhuisopname direct aan de daartoe aangewezen toezichthouder en rapporteert hierover desgevraagd zo spoedig mogelijk schriftelijk aan deze toezichthouder.

Registratie

De directie houdt een lijst bij van de gemelde arbeidsongevallen en van de arbeidsongevallen die hebben geleid tot een verzuim van meer dan drie werkdagen. De directie noteert ook de aard en datum van het ongeval (artikel 9 lid 2 Arbwet).

5. Evaluatie

Veiligheid is een verantwoordelijkheid van het gehele team. Het reguliere teamoverleg is een goede gelegenheid om het beleid met betrekking tot agressie, geweld en dergelijke geregeld aan de orde te laten komen. In dit overleg worden de meldingen van de afgelopen periode besproken, komen ervaringen met agressie, geweld en dergelijke aan bod en de manier waarop is gereageerd. Ook bekijkt het teamoverleg of het gevoerde beleid en/of het gebruikte materiaal (onder andere de formulieren) bijstelling behoeven.

⁶ Zie [protocol medicijngebruik Tangent 2015](#)

⁷ Zie [stappenplan gewenst gedrag 2020](#)